

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstuen
0301 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/575-

10. mars 2021

Bestilling knyttet til oppfølging av Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land

Olje- og energidepartementet viser til Meld. St. 28 (2019-2020) Vindkraft på land – Endringer i konsesjonsbehandlingen, jf. Innst. 101 S (2020-2021). Som omtalt i tildelingsbrevet til NVE for 2021, krever Olje- og energidepartementets oppfølging av meldingen bistand fra NVE.

Olje- og energidepartementet ber med dette NVE i første omgang om å følge opp følgende punkter fra meldingen:

a) Felles oppdatert kunnskapsgrunnlag om virkninger av vindkraft

Det vises til Meld. St. 28 (2019-2020) s. 81. NVE bes etablere et fast samarbeid mellom statlige etater om oppdatering av kunnskapsgrunnlaget.

Kunnskapsgrunnlaget skal videreutvikles og gjøres mest mulig relevant for konsesjonsbehandling av vindkraft. Dette med sikte på å skape et bedre utgangspunkt for vurderinger knyttet til virkningene av vindkraft, bl.a. for miljø, samfunn og naboer. En mer systematisk dialog og formelt samarbeid mellom statlige etater om et mest mulig felles og oppdatert kunnskapsgrunnlag er viktig for å ha en felles forståelse og mer kunnskapsoverføring mellom etatene.

Oppdateringen av kunnskapsgrunnlaget må gjøres med henblikk på forskrift om konsekvensutredning, hvor det bl.a. heter at data som er samlet inn i forbindelse med konsekvensutredninger skal systematiseres og gjøres tilgjengelige for offentlige myndigheter. Stedfestet informasjon skal i mest mulig grad gjøres tilgjengelig i samsvar med reglene i plan- og bygningsloven og geodataloven. Det skal tas nødvendig hensyn til energilovgivningens regler om taushetsplikt for kraftsensitiv informasjon.

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Monica Skog
Jackson
22 24 63 06

Arbeidet med å oppdatere kunnskapsgrunnlaget må også ses i sammenheng med både tidligere og pågående forskning og undersøkelser. Som en del av arbeidet med nasjonal ramme for vindkraft ble det publisert flere temarapporter om virkningene av vindkraft. Dette utgjør et godt utgangspunkt. I tillegg må arbeidet ses i sammenheng med videre punkter om utredningskrav (jf. punkt b), for- og etterundersøkelser (jf. punkt c) og etableringen av en informasjonsplattform om vindkraft (jf. punkt f).

b) Oppdatere krav til konsekvensutredninger

Det vises til Meld. St. 28 (2019-2020) s. 34. NVE bes gjennomgå gjeldende utredningskrav i dialog med Miljødirektoratet og andre berørte fagmyndigheter¹. En slik gjennomgang bør gjøres med sikte på å tydeliggjøre minimumskrav og mer saksspesifikke krav for å bedre kvaliteten på utredningene. Både malen for standardiserte utredningskrav og muligheten for å gjøre utredningsprogrammene mer tilpasset lokale forhold skal vurderes.

Gjennomgangen av utredningskrav skal omfatte vurderinger av virkninger for klima og miljømessige forhold gjennom anleggsperiode, drift og avslutning av virksomheten. For klima gjelder dette både for direkte utslipp fra anleggsmaskiner og transport, og utslipp som følge av arealbruksendringer.

NVE skal også vurdere hvordan visualiseringer av vindkraftverk i større grad kan tas i bruk i konsesjonsprosessen. I tillegg skal det vurderes hvordan NVE kan stille krav om at flere alternativer med ulike dimensjoner av vindkraftverk utredes og visualiseres i søknaden.

Et oppdatert kunnskapsgrunnlag (jf. punkt a) bør ligge til grunn for gjennomgangen av utredningskrav. Videre skal oppdaterte krav til konsekvensutredninger omtales i en informasjonsplattform (jf. punkt f og forskrift om konsekvensutredning), og etter hvert i en veileder for konsesjonsbehandling.

c) For- og etterundersøkelser

Det vises til Meld. St. 28 (2019-2020) s. 37, hvor det heter at bruken av både for- og etterundersøkelser skal klargjøres og tas i bruk på en mer systematisk måte. I tråd med dette bes NVE, bl.a. i dialog med Miljødirektoratet, om å vurdere nye prinsipper for bruk av for- og etterundersøkelser i konsesjonsbehandlingen.

Dette skal videre inngå som en del av arbeidet med å stille tydeligere krav i vilkårene, jf. neste punkt d.

¹ En ikke uttømmende liste omfatter bl.a. Miljødirektoratet, Riksantikvaren, Landbruksdirektoratet, Mattilsynet, Luftfartstilsynet, Nkom, Forsvaret, Meteorologisk institutt, Direktoratet for mineralforvaltning, Statens vegvesen, DSB.

d) Revidere standardvilkår

Det vises til Meld. St. 28 (2019-2020) s. 38. Rammene for en vindkraftkonsesjon skal i størst mulig grad uttrykkes tydelig gjennom klare vilkår. NVE bes utarbeide et forslag til reviderte standardvilkår i samråd med Miljødirektoratet, Riksantikvaren og andre relevante sektormyndigheter. Vilkårene skal inngå i et forslag til oppdatert mal for standardvilkår for vindkraftverk. Malen skal også inneholde forslag til vilkår som ikke er standardvilkår, men som ofte vil være aktuelle.

e) Skjerpet vektlegging av miljø og naboer

Det vises til Meld. St. 28 (2019-2020) s. 38. NVE skal utrede hvordan virkninger for miljø, naboer og annen virksomhet skal vektlegges sterkere i konsesjonsbehandlingen. Blant annet skal det vurderes hvordan omfanget og virkningen av terrenginngrep, samt muligheten for tilbakeføring av området etter endt konsesjonsperiode, skal vurderes i konsesjonsbehandlingen.

f) Offentlig informasjonsplattform om vindkraft

Det vises til Meld. St. 28 (2019-2020) s. 81. NVE bes etablere en offentlig digital informasjonsplattform om vindkraft i Norge. NVE skal være ansvarlig for driften av plattformen i samarbeid med andre sektormyndigheter.

Plattformen skal inneholde et oppdatert kunnskapsgrunnlag og generell informasjon om vindkraft i Norge. Ulike temaer slik som nettkapasitet, vindressurser, vernede områder, skredutsatte områder, nasjonale villreinområder, statlig sikrede friluftsområder, reinbeiteområder og viktige kulturlandskap vil også kunne synliggjøres på nettsiden.

På sikt skal plattformen også inneholde veiledning til konsesjonsprosessen (f. punkt g).

g) Veiledning om nedlegging av vindkraftverk

Det vises til Meld. St. 28 (2019-2020) s. 30, 44 og 81. Utbyggere, myndigheter, interesseorganisasjoner, lokalbefolkning og media har behov for mer informasjon om konsesjonsbehandling av vindkraftsaker.

På sikt skal NVE, i samarbeid med berørte sektormyndigheter, utarbeide en veileder om alle faser i konsesjonsprosessen som retter seg mot aktører som deltar i en eller flere faser. En bestilling av en slik helhetlig veileder vil departementet komme tilbake til.

I denne omgang bes NVE, i samråd med Miljødirektoratet, utvikle veiledning som omhandler nedlegging av vindkraftverk og tilbakeføring og restaurering av natur.

- - -

Ønsket ferdigstilling for dette oppdraget er innen utgangen av mars 2022. Det kan bli aktuelt med ytterligere bestillinger.

Med hilsen

Lars Christian Sæther (e.f.)
avdelingsdirektør

Monica Skog Jackson
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer